

TOEGEPASTE GEOLOGIE EN HYDROGEOLOGIE

**EINDVERSLAG VAN HET DESKUNDIGENONDERZOEK
VOOR DE RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TONGEREN
BETREFFENDE EEN STOOKOLIELEK TE EISDEN.**

AR. 90/H/1570

VERSLAG VAN HET DESKUNDIGENONDERZOEK VOOR DE RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TONGEREN BETREFFENDE EEN STOOKOLIELEK TE EISDEN.

AR. 90/H/1570

1. INLEIDING

Bij brief van 12 juli 1993 werd ik, Prof. Dr. W. De Breuck, Faculteit van de Wetenschappen, Vakgroep Geologie en Bodemkunde, in kennis gesteld van de uitspraak van de Rechtbank voor Koophandel te Tongeren inzake AR 90/H/1570 van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening tegen:

- de N.V. A.J.K. KAULILLE Belgium,
- BOUTSEN Martinus,
- HAMAEL Paul,

en in aanwezigheid van TIESTERS Julien en TIESTERS Jean.

Een kopie van de kennisgeving en van het vonnis van de Rechtbank van Tongeren is in bijlage 1 opgenomen.

Hierna volgt een kort historisch overzicht van de feiten. Meer details zijn verzameld in het deskundigenverslag en bijlagen TGO 87/13 van juli 1989 betreffende de zaken AR 87/KH/16, AR 87/KH/21 en AR 87/KH/27.

In de maand januari 1987 stelden TIESTERS Julien en TIESTERS Jean vast dat er stookolie uit hun ondergrondse mazouttank was weggevloeid.

Deze mazouttank was in september 1979 geïnstalleerd door BOUTSEN Martinus, terwijl de leidingen werden aangebracht door HAMAEL Paul. De tank was vervaardigd door de N.V. A.J.K KAULILLE BELGIUM.

In mijn voorverslag kwam ik tot de conclusie dat de verantwoordelijkheid voor het schadegeval als volgt werd verdeeld:

- 75% voor de persoon belast met het leggen van de aarding,
- 15% voor de constructeur van de tank,
- 10% voor de plaatser van de tank.

Na het inwinnen van advies van Prof. Dr. MINNE werd de verantwoordelijkheid gewijzigd en werd elke partij verantwoordelijk gesteld voor 1/3 van het schadegeval. Deze verdeling werd in het eindverslag aangenomen zonder voorafgaande kennisgeving aan de partijen.

Door de partijen werden bedenkingen geformuleerd aangaande de schadepost "toekomstige sanering" en de bedragen gevorderd door de partij TIESTERS Julien en Jean.

In het vonnis AR 90/H/1570 werd daarom een drieledige opdracht toegekend:

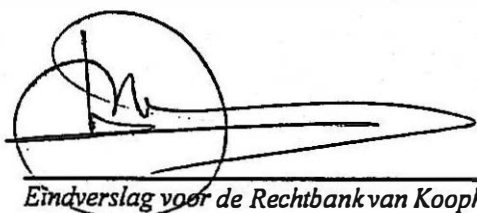
1. het aandeel in de verantwoordelijkheid opnieuw in te schatten rekening houdend met de door de partijen geformuleerde opmerkingen,
2. de toekomstige saneringskosten te evalueren,
3. de commerciële schade in hoofde van de vrijwillig tussenkomende personen te herberekenen aan de hand van nieuwe overtuigingsstukken.

Bij de uitvoering van de opdracht heb ik mij laten bijstaan door Prof. Dr. MINNE voor het inschatten van de verantwoordelijkheden. Dhr. P. DELCOUR zou als IDAC accountant voor het berekenen van de commerciële schade geleden door de partij TIESTERS instaan.

Bij dit deskundigenonderzoek werd ik bijgestaan door de heer Lic. M. Mahauden van het Laboratorium voor Toegepaste Geologie en Hydrogeologie (verder LTGH genoemd) van de Universiteit Gent, zoals door alle partijen aanvaard op de eerste bijeenroeping.

Onderhavig verslag omvat een overzicht van de uitgevoerde werkzaamheden, dokumenten en de overhandigde nota's en stukken, die alle in bijlage zijn opgenomen.

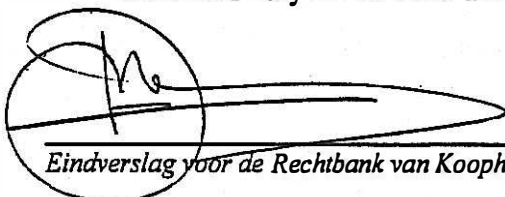
Het volledige verslag met de bijlagen wordt aan alle raadsleden gestuurd. Aan de partijen wordt enkel het verslag gestuurd.

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'M' or 'N' followed by a long horizontal stroke.

2. OVERZICHT VAN DE BRIEFWISSELING, VERSLAGEN, DOCUMENTEN EN OVERHANDIGDE NOTA'S DIE IN BIJLAGE OPGENOMEN ZIJN

Hieronder volgt een chronologische lijst van alle brieven, verslagen, documenten en nota's tot op datum van de redactie van het eindverslag - 30 juli 1997.

1. Vonnis van Rechtbank van Koophandel te Tongeren van 12 juli 1993 aan LTGH.
2. Brief van Mr. Wirix van 12 juli 1993 aan LTGH + kopie van vonnis van Rechtbank van Koophandel te Tongeren.
3. Brief van VMW van 1 februari 1994 aan Mr. Wirix waarbij VMW stelt dat de sanering niet beëindigd is aangezien de drijfslaag nog aanwezig is. Volgens VMW is het de taak van de gerechtsdeskundige om bijkomend onderzoek te verrichten.
4. Brief van Mr. Wirix van 3 februari 1994 aan LTGH om samenkomst te beleggen.
5. Brief van Mr. Bekkers van 8 februari 1994 aan LTGH om samenkomst te beleggen.
6. Brief van Mr. Wirix van 24 maart 1994 aan LTGH met nogmaals de vraag om een samenkomst te beleggen.
7. Brief van Mr. Bekkers van 28 maart 1994 aan LTGH om zo spoedig mogelijk een samenkomst te beleggen.
8. Brief van LTGH van 13 april 1994 aan alle partijen betreffende samenkomst op 28 april 1994.
9. Lijst van boekhouders van Rechtbank van Koophandel te Tongeren van 4 mei 1994 aan LTGH.
10. Brief van Mr. Vandecasteele van 17 mei 1994 aan LTGH waarbij hij erop wijst dat de Heer Fabry geen IDAC accountant is.
11. Brief van Mr. Bekkers van 18 mei 1994 aan LTGH met de vraag om de Heer Fabry in werking te stellen.
12. Brief van LTGH van 18 mei 1994 aan alle raadslieden betreffende de aanstelling van de Heer Delcour als accountant i.p.v. de Heer Fabry, die mogelijk zou kunnen worden gewraakt.
13. Brief van Mr. Budé van 24 mei 1994 aan LTGH waarbij voorgesteld wordt om alle partijen te laten bevestigen dat ze geen bezwaar hebben tegen de aanstelling van de Heer Fabry.
14. Brief van Mr. Wirix van 26 mei 1994 aan LTGH waarbij met de aanstelling van zowel de Heer Fabry als de Heer Delcour akkoord gegaan wordt.

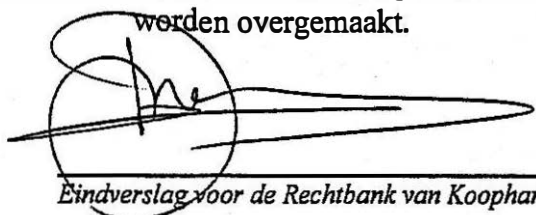
15. Brief van Mr. Vandecasteele van 26 mei 1994 aan LTGH met akkoordverklaring aanstelling de Heer Fabry, indien geen enkele partij daar bezwaar tegen heeft.
16. Brief van Mr. Bekkers van 27 mei 1994 aan LTGH met akkoordverklaring aanstelling de Heer Delcour.
17. Brief van Mr. Smeets van 27 mei 1994 aan LTGH met akkoordverklaring aanstelling de Heer Fabry.
18. Brief van LTGH van 2 juni 1994 aan de Heer Delcour met verzoek om de werkzaamheden aan te vatten.
19. Brief van Mr. Wirix van 13 juni 1994 aan LTGH met dokumenten betreffende:
 - verantwoording van verdere controle-activiteiten
 - raming voor plaatsing van bijkomende peilbuizen en de controle-metingen
 - peilmetingen vanaf 20/03/87 tot 22/03/94
20. Brief van LTGH van 16 juni 1994 aan alle partijen betreffende:
 - officiële aanstelling van de Heer Delcour.
 - vraag naar overzicht van de geraamde schade
21. Brief van LTGH van 17 juni 1994 aan Mr. Bekkers met verzoek om 50.000 BF te provisioneren.
22. Brief van LTGH van 17 juni 1994 aan Mr. Wirix met verzoek om 100.000 BF te provisioneren.
23. Brief van Mr. Budé van 27 juni 1994 aan LTGH met aanvullende besluiten waaruit de grieven van de Heer Boutsen blijken.
24. Brief van Mr. Wirix van 28 juni 1994 aan LTGH waarbij VMW niet akkoord gaat met de provisie van 100.000 BF.
25. Brief van Mr. Bekkers van 1 juli 1994 aan LTGH betreffende:
 - schaderaming van de partij Tiesters
 - betaling provisie moet door VMW gebeuren
26. Brief van Mr. Vandecasteele van 4 juli 1994 aan LTGH met vraag op welk adres de opmerkingen van zijn cliënt moeten gericht worden.
27. Brief van Mr. Wirix van 11 juli 1994 aan LTGH waarbij hij niet akkoord gaat met Mr. Bekkers, die meent dat het aan VMW is om de provisie te betalen.
28. Brief van de Heer Delcour van 11 juli 1994 aan Mr. Bekkers met vraag naar boekhoudkundige stukken, alvorens de werkzaamheden te starten.
29. Brief van Mr. Driessen van 14 juli 1994 aan LTGH met opmerkingen van zijn cliënt.

A handwritten signature, possibly 'He', is written over a large, circular, stylized stamp or seal. The stamp has a thick border and some internal markings, but they are not clearly legible.

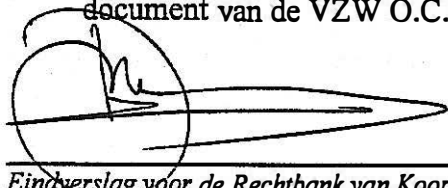
30. Brief van Mr. Budé van 20 juli 1994 aan LTGH betreffende bedrag provisie en partij die moet provisioneren.
31. Brief van Mr. Vandecasteele van 27 juli 1994 aan LTGH met het verzoek om een deskundig verslag op te stellen betreffende het technisch aspect. Bijlage: verslag van het architecten- en ingenieursbureau Louis Cooreman.
32. Brief van Mr. Bekkers van 10 augustus 1994 aan LTGH betreffende de provisionering.
33. Brief van Mr. Vandecasteele van 16 september 1994 aan LTGH met verzoek om het technisch aspect te behandelen en een vergadering te doen plaatsvinden met de betrokken deskundige Prof. Minne.
34. Brief van Mr. Vandecasteele van 17 mei 1995 betreffende het technisch aspect van de expertise.
35. Brief van Mr. Wirix van 22 juni 1995 aan LTGH met verzoek om de stand van zaken mee te delen.
36. Brief van Mr. Bekkers van 5 juli 1995 aan LTGH betreffende de provisionering.
37. Fax van de Heer De Smedt (VMW) van 11 augustus 1995 aan LTGH met peilmetingen (periode 16/01/92 - 13/07/95).
38. Brief van LTGH van 11 augustus 1995 aan alle partijen betreffende de stand van zaken.
39. Brief van Rechtbank van Koophandel te Tongeren van 17 augustus 1995 aan LTGH met vraag naar de stand van zaken.
40. Brief van Mr. Wirix van 24 augustus 1995 aan LTGH met akkoordverklaring voor verder onderzoek en de gevraagde provisie van 100.000 BF.
41. Brief van LTGH van 11 september 1995 aan de Rechtbank van Koophandel met stand van zaken.
42. Brief van Mr. Wirix van 15 september 1995 aan LTGH met meetgegevens VMW (periode 1987-1995).
43. Brief van Mr. Wirix van 22 september 1995 aan LTGH met storting van de provisie.
44. Brief van Mr. Driessen van 25 september 1995 aan LTGH met verzoek om de meetgegevens van VMW met het grootste voorbehoud te hanteren (andere gelijkaardige lekken in het betrokken gebied).
45. Brief van Mr. Wirix van 17 januari 1996 aan LTGH met verzoek om nieuwe bijeenkomst te beleggen.
46. Brief van LTGH van 23 januari 1996 aan de Heer Delcour en alle partijen met datum volgende samenkomst.

47. Brief van Mr. Wirix van 7 februari 1996 aan LTGH met verzoek om mee te delen welke gegevens moeten opgevraagd worden bij de VMW om de toekomstige saneringskosten te begroten en de invloed van andere schadegevallen in de omgeving te evalueren.
48. Brief van LTGH van 15 februari 1996:
 - aan alle partijen met het verslag van de samenkomst van 6 februari 1996.
 - aan Mr. Wirix met de gegevens die opgevraagd moeten worden
 - aan de Heer Delcour met het verzoek om een vergadering te beleggen met de betrokken partijen
49. Opmeting van de peilen te Maasmechelen op 28 februari 1996 door LTGH.
50. Brief van LTGH van 26 april 1996 aan Mr. Wirix met het verzoek om de nodige informatie door te geven.
51. Brief van Mr. Wirix van 29 april 1996 aan LTGH waarbij bevestigd wordt dat de nodige gegevens zullen overgemaakt worden van zodra VMW deze ter beschikking stelt.
52. Brief van Mr. Wirix van 6 mei 1996 aan LTGH en raadslieden met de gevraagde gegevens.
53. Brief van LTGH van 19 juni 1996 aan de Heer Delcour met verzoek om op de hoogte gebracht te worden van de stand van zaken.
54. Brief van Prof. Minne van 24 mei 1996 aan LTGH betreffende de verdeling van de verantwoordelijkheden.
55. Brief van Prof. Minne van 5 juli 1996 aan LTGH betreffende:
 - de vastgestelde lacunes (plaatdikte - plaatsing - aarding)
 - de verdeling van de schade
56. Brief van LTGH van 30 augustus 1996 aan de Heer Delcour met verzoek naar de stand van de werkzaamheden.
57. Onkostenstaat deskundige tot op datum voorverslag (10/1996).
58. Brief van 08 oktober 1996 van de gerechtsdeskundige aan alle raadslieden van de partijen met voorverslag en voorstel termijn tot maken van opmerkingen.
59. Brief van Mr. Vandecasteele van 21 oktober 1996 aan gerechtsdeskundige met de vraag de termijn tot maken van opmerkingen te verlengen.
60. Brief van Mr. Budé van 22 oktober 1996 aan gerechtsdeskundige met de vraag de termijn tot maken van opmerkingen te verlengen.
61. Brief van Mr. Vandecasteele van 30 oktober 1996 aan gerechtsdeskundige met opmerkingen op voorverslag (vooral betreffende de verdeling van de verantwoordelijkheden) en tevens verzoek om tegensprekelijk karakter van expertise te waarborgen en prof. MINNE te ontmoeten op vergadering.

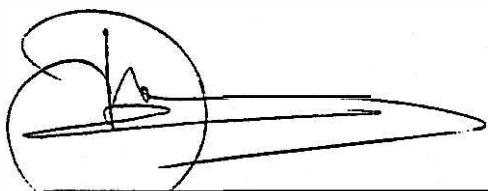
62. Brief van gerechtsdeskundige van 08 november 1996 aan alle raadslieden in verband met verlenging opmerkingstermijn op voorverslag tot 30 november 1996 en plan om vergadering te beleggen met prof. MINNE en alle partijen.
63. Brief van gerechtsdeskundige van 12 november 1996 aan prof. MINNE met kopie brief van Mr. Vandecasteele (opmerkingen op voorverslag) en vraag voor vergaderingsdatum.
64. Brief van Mr. Vandecasteele van 13 november 1996 aan gerechtsdeskundige met vraag om vergadering ruim op voorhand te plannen.
65. Brief van Mr. Bekkers van 22 november 1996 aan gerechtsdeskundige met vermelding dat zijn cliënten voorlopig geen opmerkingen hebben.
66. Brief van 20 november 1996 van gerechtsdeskundige aan alle raadslieden met voorstel vergaderingsdatum op 09 januari 1997.
67. Brief van Mr. Driessen van 26 november 1996 aan gerechtsdeskundige met opmerkingen betreffende de verdeling van de verantwoordelijkheden zoals voorgesteld in voorverslag.
68. Brief van Mr. Budé aan gerechtsdeskundige van 28 november 1996 met opmerkingen betreffende het tegensprekelijk karakter van het voorverslag; zijn cliënt zal slechts zijn opmerkingen formuleren na de vergadering met prof. MINNE.
69. Brief van Mr. Wirix aan gerechtsdeskundige van 28 november 1996 voor vastleggen vergaderzaal op 09 januari 1997.
70. Brief van Mr. Vandecasteele aan gerechtsdeskundige van 3 december 1996 met opmerkingen betreffende de brief van AJK van 26 november 1996 en verdediging van zijn cliënt.
71. Brief van Mr. Wirix van 09 december 1996 aan gerechtsdeskundige met bevestiging dat vergadering op 09 januari 1997 kan doorgaan.
72. Brief van Mr. Driessen van 24 december 1996 aan gerechtsdeskundige met vermelding dat zijn cliënt nog opmerkingen wenst te formuleren na vergadering met prof. MINNE.
73. Brief van Mr. Wirix aan gerechtsdeskundige van 10 januari 1997 met zijn synthese visie betreffende de besprekingen op de vergadering van 09 januari 1997.
74. Brief van de gerechtsdeskundige van 16 januari 1997 aan alle raadslieden met het verslag van de vergadering van 09 januari 1997.
75. Brief van Mr. Vandecasteele van 31 januari 1997 aan de gerechtsdeskundige (vooral bestemd voor prof. MINNE) met verdediging van zijn cliënt en bericht dat nog een aantal concrete vragen worden gesteld aan zijn expert; de antwoorden zullen later worden overgemaakt.

76. Brief van Mr. Vandecasteele van 12 februari 1997 aan de gerechtsdeskundige (vooral voor prof. MINNE) met de vragen die door zijn cliënt worden gesteld aan zijn expert en vragen die aan de deskundige worden gesteld.
77. Brief van Mr. Budé van 13 februari 1997 aan de gerechtsdeskundige met verdediging van zijn cliënt.
78. Brief van Mr. Vandecasteele van 25 februari 1997 aan de gerechtsdeskundige met vermelding van de keuring van de verwarmingsinstallatie door de firma O.C.B. indertijd bij aansluiting op het elektriciteitsnet.
79. Brief van Mr. Vandecasteele van 28 februari 1997 aan de gerechtsdeskundige (vooral voor prof. MINNE) met opmerkingen van de expert van zijn cliënt ir. Cooreman en prof. De Francq en antwoorden op de gestelde vragen.
80. Brief van Mr. Wirix van 05 maart 1997 aan de gerechtsdeskundige met reactie op het schrijven van Mr. Budé waarin de plaats van de waterwinning wordt in twijfel getrokken.
81. Brief van Mr. Smeets van 12 maart 1997 aan de gerechtsdeskundige met de verdediging van zijn cliënt in verband met de verdeling van de verantwoordelijkheden.
82. Brief van Mr. Bekkers van 17 maart 1997 aan de gerechtsdeskundige waarin wordt gereageerd op enkele opmerkingen in brieven van andere partijen waar een bepaalde verantwoordelijkheid wordt gelegd in hoofde van zijn cliënten.
83. Brief van Mr. Budé van 19 maart 1997 aan de gerechtsdeskundige betreffende het keuringsattest waarvan Mr. Vandecasteele in zijn brief van 25 februari 1997 gewag maakte.
84. Brief van Mr. Budé van 11 april 1997 aan de gerechtsdeskundige betreffende het keuringsattest waarvan Mr. Vandecasteele gewag maakte (zie hoger).
85. Brief van Mr. Vandecasteele van 17 april 1997 aan de gerechtsdeskundige met repliek op brief van Mr. Budé van 11 april 1997.
86. Brief van prof. Minne aan de gerechtsdeskundige ingekomen op 22 mei 1997 met opmerkingen op de correspondentie van de verschillende partijen en zijn uiteindelijk standpunt in de verdeling van de verantwoordelijkheden in deze zaak.
87. Onkostenstaat deskundige tot op datum voorverslag (05/1997).
88. Brief van gerechtsdeskundige van 26 mei 1997 aan alle raadslieden met voorlopig verslag en vervolg van de bijlagen.
89. Brief van Mr. Vandecasteele van 23 juni 1997 aan de gerechtsdeskundige samen met document van de VZW O.C.B. omtrent de controle C.V. - installatie.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'M', is written over a large, circular, light-colored stamp or seal. The stamp has some faint, illegible text or a logo inside it.

90. Brief van Mr. Budé van 25 juni 1997 aan de gerechtsdeskundige betreffende verzoek tot uitstel voor formulering opmerkingen.
91. Brief van prof. Minne van 4 juli 1997 met antwoord op de hierboven vermelde stukken 88 en 89.
92. Brief van Mr. Wirix van 7 juli 1997 samen met nota van de VMW betreffende bijkomende kosten gemaakt na 31 december 1995 en toekomstige kosten.
93. Onkostenstaat deskundige tot op datum eindverslag (30 juli 1997).

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'S' or 'B' shape followed by a horizontal line and a small flourish.

3. EERSTE BIJEENROEPING

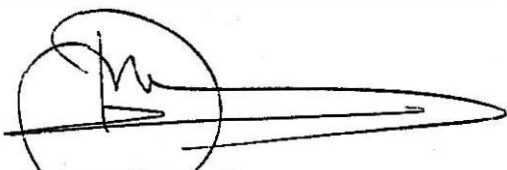
Op 28 april 1994 werd op het stadhuis van Maasmechelen een eerste vergadering belegd met alle partijen. De besluiten van deze vergadering waren:

- dat er geen betwisting is omtrent de grond van de zaak en dat het gedeelte grondwaterverontreiniging afgesloten is;
- dat aan Prof. MINNE gevraagd zou worden om zijn bevindingen uit te diepen in een voorverslag en dat dit aan de partijen en hun raadslieden zou toegestuurd worden;
- dat de deskundige zich zou laten bijstaan door een IDAC-accountant voor het berekenen van de commerciële schade;
- dat aan de VMW een voorschot wordt gevraagd voor de kosten van de uit te voeren werkzaamheden.

Na afloop van de vergadering heb ik samen met dhr. M. Mahauden vastgesteld dat op de parking TIESTERS 7 koppen van peilputten te zien waren, evenals één kop op de weg voor de parking en één kop in een grasland aan de overzijde van de baan. Andere putten werden niet teruggevonden (nabij het schadegeval waren oorspronkelijk 13 putten aanwezig).

Het verslag van de vergadering is in bijlage 9 ingesloten.

In figuur 1 zijn de op 28 /04/1994 beschikbare putten evenals als de oorspronkelijk aanwezige putten nabij het schadegeval aangegeven.

A handwritten signature in dark ink, consisting of a stylized 'M' or 'N' followed by a long horizontal stroke that tapers to a point.

4. TWEEDE BIJEENROEPING

Op 06 februari 1996 vond een tweede vergadering plaats op het stadhuis te Maasmechelen. Tot op dat ogenblik zijn er een aantal betwistingen geweest omtrent de aanstelling van een voor alle partijen aanvaardbare boekhouder en omtrent de provisionering van de voorziene kosten; er zijn nog geen concrete werkzaamheden gebeurd.

Voor de inschatting van de verantwoordelijkheden heeft Prof. MINNE de opmerkingen van de partijen geëvalueerd en blijft hij voorlopig bij zijn vroegere verdeling van 1/3 voor alle partijen, in afwachting van de nodige gegevens betreffende de normen en voorschriften voor het plaatsen van tanks.

Voor de berekening van de toekomstige saneringskosten werden nog niet alle gegevens overgemaakt.

Voor de berekening van de commerciële schade zijn de nodige stukken nog niet aan de aangestelde boekhouder overgemaakt

De besluiten van de vergadering zijn hierna summier aangegeven; het verslag van de vergadering is in zijn geheel opgenomen in bijlage 48.

Er zou rekening moeten gehouden worden met de schadegevallen in de omgeving.
De heer DELCOUR zou een vergadering met de verschillende partijen moeten samenroepen.
Prof. MINNE zou zijn bevindingen in een rapport moeten samenvatten.

Naar aanleiding van deze vergadering en rekening houdend met de bevindingen van prof. MINNE werd op 08/10/1996 een voorverslag naar alle raadslieden gestuurd. In dit voorverslag werden volgende punten behandeld:

- de evaluatie van de andere lekken in de omgeving,
- de evaluatie van de saneringswerkzaamheden,
- de berekening van de saneringskosten,
- de commerciële schade geleden door de partij TIESTERS,
- de verdeling van de verantwoordelijkheden.

Deze punten worden hierna behandeld.

4.1. Evaluatie andere lekken in de omgeving

Uit de beschikbare informatie blijkt dat er zich in de onmiddellijke omgeving van het lek veroorzaakt door de tank TIESTERS twee andere lekken hadden voorgedaan. Het betreft een lek in de:

- C. Buyssestraat 7 Eisden (dhr. Janssens); vermoedelijk is ca. 3.200 l stookolie gelekt tussen 1972 en 1986; er zijn 5 peilbuizen in de omgeving van het lek geplaatst; ze worden tot op heden maandelijks opgemeten; in de peilbuizen wordt weinig tot geen stookolie waargenomen; het lek ligt op ca. 200 m ten zuidoosten van het schadegeval TIESTERS,

- Ruysbroekstraat 7 Eisden (dhr. Falco); vermoedelijk is ca. 5.000 l stookolie gelekt; de juiste datum van het lek is niet gekend; er is een peilbuis geslagen, die werd opgemeten tot oktober 1994 (datum waarna de eigenaar de toegang weigerde); uit de metingen leidt de VMW af dat de stookolielens zich heeft verplaatst; dit lek ligt op ca. 350 m ten oost-noordoosten van het schadegeval TIESTERS.

In geen van beide gevallen werd een sanering uitgevoerd.

Beide lekken, reeds vermeld in het rapport van 1989 (p. 36), liggen stroomafwaarts van het schadegeval TIESTERS en hebben bijgevolg niet bijgedragen tot de drijflaag ter hoogte van laatstgenoemd geval.

De ligging van deze lekken is in figuur 2 aangegeven. Ter verduidelijking is als achtergrond figuur 4 uit het verslag van 1989 genomen. Hierop is de algemene grondwaterstromingsrichting aangegeven.

4.2. Saneringswerkzaamheden

Door de VMW werden sedert 01 oktober 1987, de datum waarop de kostenberekening in het verslag van 1989 werd afgesloten, volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- metingen van de waterstand en de dikte van de stookolie-drijflaag in de putten in de onmiddellijke omgeving van het schadegeval op regelmatige tijdstippen (119 metingen werden uitgevoerd in de periode 01/10/1987 - december 1995); deze controlemetingen worden nog steeds verder gezet,
- saneringspompingen in de putten waar een drijflaag aanwezig was op regelmatige tijdstippen (58 pompingen werden uitgevoerd van 01/10/1987 tot december 1989); de werkzaamheden werden gestopt eind 1989 omdat op dit ogenblik minder dan 50 l stookolie per maand kon gerecupereerd worden. In totaal werd 1.084 l stookolie gerecupereerd; 380 l hiervan in de periode vanaf 22/12/1987 tot eind 1989.

De resultaten van de metingen en de pompingen uitgevoerd door de VMW zijn in mijn bezit. Van de 13 oorspronkelijke peilputten nabij het schadegeval zijn er eind 1995 nog 7 beschikbaar. Uit de metingen blijkt dat er nog steeds stookolie wordt aangetroffen in enkele peilputten - putten 1,2,6 en 12) zij het in een geringe mate.

Door toedoen van de deskundige werd op 28 februari 1996 een meetronde uitgevoerd. Er werd gemeten in de putten 1,2,4,5,6 en 12 nabij het schadegeval en tevens in de put G3 op ca. 300 m afstand stroomafwaarts van het lek (in noordoostelijke richting). De resultaten zijn vermeld in tabel 1. In die tabel zijn aangegeven:

- de waterstand onder de top van de peilbuis W in m,
- de dikte van de stookolie-drijflaag gemeten door het LTGH met een Keck drijflaagmeter D_k in cm,
- de dikte van de stookolie-drijflaag gemeten door het LTGH volgens de pasta methode D_p in cm,
- de dikte van de stookolie drijflaag gemeten door de VMW in augustus 1995 - D_{VMW} in cm,

Tabel 1 Metingen uitgevoerd door het LTGH van de Universiteit Gent (28 februari 1996).

put nr.	W (m)	D _k (cm)	D _p (cm)	opmerkingen	D _{VMW} (cm)
G1	5,665	0,0	0,0	niet gevonden	
G2				niet gevonden	
G3					
G4				dicht geroest	
G5				niet gevonden	
G6				dicht geroest	
P1	7,110	0,3	sporen		0,5
P2	6,932	0,0	0,0		0,5
P3	6,873	0,0	0,0		0,0
P4	6,870	1,3	1,7		0,0
P5	6,930	-	1,1	niet meetbaar met	0,0
P6	7,145	1,9	2,3	Kock	4,0
P12	7,210	0,0	sporen		15,0

De metingen uitgevoerd door het LTGH komen in grote mate overeen met deze van de VMW. Er is wel een groot verschil voor put 12; er dient echter wel op gewezen dat de metingen niet in dezelfde periode gebeurd zijn.

De ligging van de peilputten is aangegeven op figuur 2.

Volgens de saneringspompingen blijkt dat ca. 12,4 % van de gelekke stookolie opgepompt is (periode tot december 1989). Uit de recente waarnemingen blijkt dat de huidige toestand van de drijfslag van die aard is dat de toegepaste saneringsmethode niet dient verder gezet te worden. De eventuele stookolieresten zullen met de grondwaterstroming mee oostwaarts bewegen langs de vroeger vastgestelde lekken in de Ruysbroekstraat en de Buyssestraat. Indien ooit een verontreiniging in de oostwaarts gelegen winning zich zou voordoen zou door onderzoek moeten worden vastgesteld of het schadegeval Tieters inderdaad heeft bijgedragen tot de vervuiling. Bijgevolg kan men afzien van verdere sanering met dien verstande dat de VMW redelijkerwijze ter bescherming van haar winningen een periodieke controle blijft uitvoeren.

4.3. Saneringskosten

Aan de hand van de beschikbare gegevens werden de saneringskosten uitgevoerd tot eind 1995 geëvalueerd. Het betreft de metingen en saneringspompingen uitgevoerd door de VMW gedurende de periode 01 oktober 1993 - december 1995. Gedurende de aangegeven periode werden op regelmatige tijdstippen metingen van de waterstand en de dikte van de stookoliedrijfslag uitgevoerd en tot december 1989 werd tevens diesel opgepompt in de putten nabij het schadegeval. De saneringspompingen werden gestopt in december omdat de drijfslag in de putten te dun werd en de pompingen minder dan 50 l stookolie per maand opleverden. Deze hoeveelheid werd als limiet voor de saneringspompingen door de deskundige vooropgesteld.

Gedurende de periode 01 oktober 1987 tot december 1995 werden uitgevoerd:

- metingen van de waterstand en dikte van de drijfslag - in totaal 119 maal;

- saneringspompings in de putten nabij het schadegeval - in totaal 58 maal.

De reële kosten hiervoor bedragen:

- metingen $119 \times 2 \text{ h} = 238 \text{ h}$
- saneringspompings $58 \times 2 \text{ h} = 116 \text{ h}$

werkingskosten $(238 \text{ h} + 116 \text{ h}) \times 684,- \text{ BEF/h} = 242.136,- \text{ BEF}$

verplaatsingskosten $119 \times 3 \text{ km} \times 10,- \text{ BEF/km} = 3.570,- \text{ BEF}$

- werkingskosten pomp 62.100,- BEF, zijnde:

pomp $66.000,- \text{ BEF} \times 2,25/10 = 14.850,- \text{ BEF}$

onkosten $63.000 \times 2,25/10 = 47.250,- \text{ BEF}$

Hierbij wordt aangenomen dat de pomp wordt afgeschreven op 10 jaar.

- kosten hoofdbestuur (opvolging) worden geraamd op 1 vergadering per trimester à 4 h:

$36 \text{ h} \times 1.000,- \text{ BEF/h} = 36.000,- \text{ BEF}$.

Totaal onkosten VMW periode 01/10/1987 tot 01 juni 1997:

$242.136,- + 3.570,- + 62.100,- + 36.000,- = 343.806,- \text{ BEF}$

Zegge driehonderddrieënveertigduizend achthonderd en zes frank.

4.4. Commerciële schade geleden door de partij Tiesters

Voor dit gedeelte van het onderzoek deed ik beroep op de heer P. DELCOUR, IDAC accountant, Heurstraat 111 Tongeren. Hoewel ik dhr. DELCOUR reeds verschillende malen naar de stand van zijn werkzaamheden heb gevraagd heb ik tot op de dag van mijn voorverslag (oktober 1996) zijn rapport niet ontvangen.

4.5. Verantwoordelijkheden

Door Prof. MINNE werden de verantwoordelijkheden, op grond van de geldende normen en rekening houdend met de opmerkingen geformuleerd door de partijen als volgt verdeeld:

- fabrikant tank - de N.V. A.J.K. KAULILLE Belgium - is verantwoordelijk voor 55%; het niet respecteren van de voorgescheven norm voor de wanddikte (NBN I03-001 van 1975) is een tekortkoming;

- de plaatser van de tank - dhr. M. BOUTSEN - is verantwoordelijk voor 35%; er is geen dekplaat aanwezig boven de tank, alwaar het oppervlak boven de tank toch werd gebruikt als parking; er mogen geen stenen noch grind in de gebruikte aanvulling voorkomen; het niet respecteren van de voorgeschreven norm (NBN I03-003) is een tekortkoming;

A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'M. Boutsen', is written over a circular official stamp. The stamp contains some illegible text and a central emblem. A horizontal line is drawn across the bottom of the signature.

- de plaatser van de aarding - dhr. P. HAMAEEL - is verantwoordelijk voor 10%; de aarding van de tank was te voorzien - zie ook NBN I03-003.

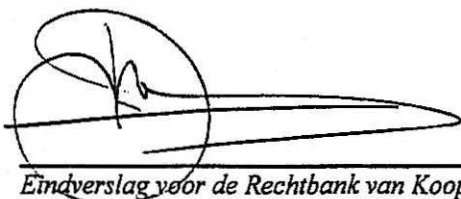
Het volledige verslag van Pof. MINNE is bijgevoegd in bijlage 55.

4.6 Samenvatting kosten

De kosten van de VMW bedragen voor de periode 01/10/1987 tot eind 1995: **343.806,- BEF** (zie hoofdstuk 4.3).

De kosten voor de deskundige voor de periode 12/07/1993 tot op datum van het voorverslag (oktober 1996) bedragen: **166.814,- BEF**. Dit is exclusief de kosten voor de accountant.

Een detail van deze kosten is bijgevoegd in bijlage 57 .

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'M' or 'H' followed by a long horizontal stroke.

5. DERDE BIJENROEPING

Het voorverslag (zie 4) werd op 08/10/1996 naar alle raadslieden van de partijen gestuurd (zie bijlage 58). Door de verschillende partijen werd hierop gereageerd waarbij vooral de verdeling van de verantwoordelijkheid niet werd aanvaard; er werd overeengekomen een derde bijeenroeping te organiseren op 09/01/1997 waarop prof. MINNE zou aanwezig zijn teneinde de tegensprekelijkheid van het onderzoek te waarborgen (zie bijlagen 59 tot en met 72).

Tijdens de vergadering op 09/01/1997 (het volledige verslag van deze vergadering is opgenomen in bijlage 74) werd overeenstemming bereikt omtrent twee van de drie door de deskundige te behandelen punten volgens AR 90/H/1570 namelijk:

- het evalueren van de commerciële schade geleden door de partij TIESTERS; gelet op het feit dat de geraadpleegde IDAC accountant geen teken van leven heeft gegeven en dat deze materie niet tot zijn domein behoort zal de gerechtsdeskundige deze vraag terug aan de rechtbank overmaken,
- het evalueren van de saneringskosten (zie 4.3).

Omtrent de verdeling van de verantwoordelijkheden wordt overeengekomen dat alle partijen hun opmerkingen schriftelijk aan de gerechtsdeskundige zouden overmaken (na onderlinge vergelijking van hun standpunten) en dat deze prof. MINNE zou vragen hierop te antwoorden. In volgende paragrafen zijn de bevindingen van prof. MINNE rekening houdend met de opmerkingen (zie bijlagen 75 tot en met 85) weergegeven. Het volledige antwoord van prof. MINNE is in bijlage 86 vervat.

Volgens prof. MINNE is wetenschappelijke inschatting van de onderlinge verantwoordelijkheden in kwestieus geval niet mogelijk aangezien enkel achteraf de gevolgen en een aantal aanwijzingen nopens de oorzaak konden worden vastgesteld. Hij stelt aldus uiteindelijk eerder een verwoorde dan een becijferde verdeling van de verantwoordelijkheden voor. De verwoording is voor de verschillende partijen als volgt:

* de constructeur van de tank (partij AJK):

- een te dunne plaatdikte heeft natuurlijk een vroegere perforatie toegelaten met brandstoflekken en verontreiniging tot gevolg,

* de plaatser van de tank (partij BOUTSEN):

- een onzorgvuldige plaatsing heeft de bescherming van de tank beschadigd, waardoor het incident werd gestart, met perforatie, lekken en verontreiniging tot gevolg,

* de techniker die de tank heeft aangesloten (partij HAMAEL):

- het aanbrengen van een aarding zou het incident hebben kunnen vertraagd.

Het is aan de wijsheid van de rechtbank om deze verwoorde verdeling te becijferen.

Deze bevindingen werden aan alle partijen via een voorverslag meegedeeld; op dit voorverslag kon worden gereageerd door alle partijen binnen een vooraf vastgestelde termijn (zie verslag derde bijeenroeping).

6. ANTWOORDEN OP OPMERKINGEN OP VOORVERSLAG

Op het voorverslag van mei 1997 werden nog opmerkingen ontvangen vanwege Mr. VANDE-CASTEELE, Mr. BUDÉ en Mr. WIRIX; ze zijn in hun geheel opgenomen in bijlagen 89, 90 en 92.

Op de opmerkingen 89 en 90 is door prof. MINNE geantwoord (zie bijlage 91). Geen van beide opmerkingen heeft aanleiding gegeven tot wijziging van het standpunt van de deskundige omtrent de verdeling van de verantwoordelijkheden.

Opmerking 92 omvat een overzicht van de door de VMW gemaakte kosten:

- meetkosten in de periode 01/01/1996 tot 01/06/1997,
- toekomstige meetkosten in de periode na 01/06/1997.

De meetkosten in de periode tot 01/06/1997 kunnen worden meegerekend in de algemene kosten; voor de toekomstige meetkosten meen ik dat tweemaandelijks metingen gedurende 5 jaar kunnen volstaan.

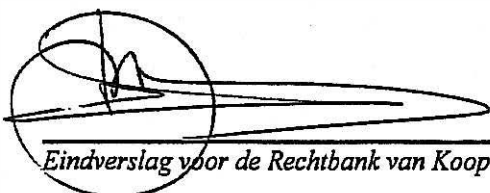
Meetkosten periode 01/01/1996 tot 01/06/1997:

- metingen $15 \times 2 \text{ h} \times 684,- \text{ BEF/h} = 20.520,- \text{ BEF}$.

Raming toekomstige meetkosten vanaf 01 juni 1997 voor een periode van 5 jaar:

- metingen $6 \times 5 \times 2 \text{ h} = 60 \text{ h} \times 684,- \text{ BEF/h} = 41.040,- \text{ BEF}$,
- verplaatsingskosten $30 \times 3 \text{ km} \times 10,- \text{ BEF/km} = 900,- \text{ BEF}$.

Totaal toekomstige meetkosten: 41.940,- BEF

7. SAMENVATTING KOSTEN

De kosten van de VMW bedragen voor de periode 01/10/1987 tot op de datum van het eindverslag 30 juli 1997:

- 343.806,- BEF + 20.520,- BEF = 364.326,- BEF (zie 4.3 en 6).

De kosten voor toekomstige controlemetingen worden begroot op: 41.940,- BEF (zie 6).

De kosten voor de deskundige voor de periode 12/07/1993 tot op heden bedragen:

- 248.496,- BEF (periode tot mei 1997 - datum voorverslag),

- 21.007,- BEF (periode voorverslag tot 30 juli 1997).

Een detail van deze kosten is bijgevoegd in bijlagen 87 en 93 (totaal tot eindverslag).

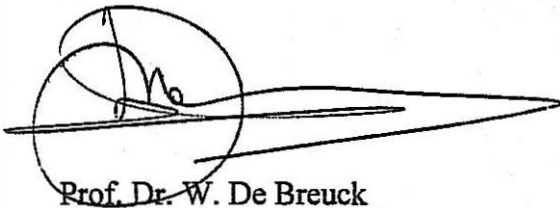
Samenvatting totaal der kosten vanaf 01/10/1987:

voor de VMW: 406.266,- BEF

voor de deskundige: 269.503,- BEF

Totaal: 675.769,- BEF.

Ik zweer dat ik mijn opdracht in eer en geweten, nauwgezet en eerlijk heb vervuld.

Prof. Dr. W. De Breuck

